

Robert Wachter:

De actualiteit en het conformisme rond het goede leven bij Bart Nooteboom

Auteur Bart Nooteboom heeft een zeer actueel boek geschreven, als oogt het op het eerste gezicht meer 'eeuwig' dan 'actueel'. Het goede leven, is de hoofdtitel, en dat kan immers over van alles gaan. Willen we dat niet allemaal. Men denkt aan een goed glas wijn, een fijn gesprek een diepe vriendschap. Maar Nootebooms boek gaat over diepere vragen. Want wat is dat goede leven en hoe bereiken we het en hebben we er überhaupt wel grip op.

De auteur neemt ons mee naar de wereld van het bewuste en het onbewuste. De mens heeft niet altijd sturing over het 'zijn', maar wordt ook en misschien wel vooral gedreven door impulsen. En iedereen heeft het tegenwoordig over 'spontaan', maar bestaat dat nog wel, in een wereld waarin de autoriteiten je voorschrijven wat nieuws is en wat fake. Of om met Nooteboom te spreken, wanneer zijn we authentiek of zijn we toch bovenal met z'n allen erg conformistisch geworden. Hiermee is de auteur op het gladde ijs van de actualiteit gekomen. Ik moest denken aan het huidige debat rond Van Wolferen en zijn nieuwe tijdschrift. Mogen we nog zelf denken, kritisch zijn, ja zelfs in onze eigen 'broodje aap verhalen' geloven, of is het pad allang uitgestippeld en dienen we te volgen? Nooteboom meent dat er een gedeelde cultuur is van denken, en dat de mens zich daar min of meer onbewust bij aansluit. Maatschappelijk gezien is dat ook verklaarbaar, de wereld zou immers een stuk chaotischer zijn als iedereen de eigen regels zou bepalen. Maar de vraag blijft wel, wat is van ons, en hoe vinden we daarin ons geluk?

Het antwoord ligt misschien wel bij het alledaagse pragmatisme. Het 'gewone' als antwoord op het bijzondere. En het geluk dat voortkomt uit deze handelwijze. Vrijheid, identiteit, relatie, het komt allemaal langs bij Nooteboom in dit intelligente boek, met subtiele maar doeltreffende bronverwijzingen. Een aanrader.
